

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
к. е. н., доцент Гукалюк А.Ф.
« 28 » червня 2023 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта»

Львів 2023

Наскрізна програма практики здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта».

Розробник:

Галян Олена Іванівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри початкової та дошкільної освіти.

Ухвалено

на засіданні кафедри початкової

та дошкільної освіти

протокол № 12 від 20.06 2023 року

Завідувач кафедри Наталія МАЧИНСЬКА

Розглянуто і схвалено

навчально-методичною комісією

факультету педагогічної освіти

протокол № 6 від 26.06.23 2023 року

Затверджено

вченою радою факультету педагогічної

освіти

протокол № 11 від 27.06 2023 року

Голова вченої ради Дмитро ГЕРЦЮК

©Галян О.І., 2023

© Львівський національний
університет імені Івана Франка, 2023

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Види і зміст практик	4
3. Бази практики	11
4. Організація та керівництво практикою	11
5. Підведення підсумків практики	14
6. Проходження практики за межами України	15
7. Ресурсне забезпечення практики	15

Наскрізна програма практики здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньо-професійної програми (ОПП) «Дошкільна освіта» розроблена відповідно до чинного законодавства у сфері вищої освіти України: Закону «Про вищу освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, Положення про проведення практик здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка, Положення про організацію освітнього процесу Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка, Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Львівському національному університеті імені Івана Франка, Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практична підготовка здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 012 Дошкільна освіта є невід'ємним складником ОПП «Дошкільна освіта».

Наскрізна програма практики визначає загальні питання організації, проведення, керівництва та підведення підсумків практичної підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 012 Дошкільна освіта у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

Згідно з Положенням про проведення практик здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка практика проводиться на визначених базах різних типів закладів освіти (з урахуванням змісту та завдань практики, це заклади дошкільної освіти (ЗДО), кафедра Університету, за якою закріплені здобувачі, або в окремих випадках інші підрозділи (наприклад, коледжі). Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання можуть проходити практику за місцем проживання, якщо це заклад освіти відповідного профілю.

Зміст і послідовність проходження практики відповідає ОПП «Дошкільна освіта» та навчальному плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Метою практичної підготовки є набуття та осмислення здобувачами вищої освіти досвіду професійної діяльності в сфері організації різних видів діяльності керівника (директора) та вихователя-методиста закладу дошкільної освіти, а також забезпечення освітнього процесу в закладах вищої та / або фахової передвищої освіти з підготовки педагогічних кадрів.

2. ВИДИ І ЗМІСТ ПРАКТИК

Програма практичної підготовки та терміни її проведення визначені Навчальним планом та Робочим навчальним планом ОПП «Дошкільна освіта».

Організація практики відбувається згідно з графіком освітнього процесу та індивідуальним навчальним планом здобувача.

Види практики відповідно до ОПП

№ з/п	Шифр освітньої компоненти	Назва практики	Кількість кредитів / годин	Семестр		Форма контролю
				Д.ф.н.	З.ф.н.	
1	ОК 9	Педагогічна практика	6 / 180	2	2	Диф. залік
2	ОК 10	Виробнича практика в закладах дошкільної освіти	12 / 360	3	3	Диф. залік
Разом за навчальним планом			18 / 540			

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Метою педагогічної практики є формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей у галузі організації та провадження освітнього процесу в закладах вищої освіти та / або фахової передвищої освіти.

Відповідно до освітньої програми практика забезпечує розвиток інтегральної, загальних (КЗ 1, КЗ 2, КЗ 3, КЗ 4, КЗ 6) та спеціальних (фахових) компетентностей (КС 2, КС 3, КС 5, КС 6, КС 8, КС 9). Передбачено отримання таких програмних результатів: ПРН 1, ПРН 2, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10.

Основні завдання практики:

- поглиблення і розширення набутих теоретичних знань із психолого-педагогічних дисциплін, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час педагогічної практики;

- формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти психолого-педагогічних та методичних умінь викладати відповідні навчальні дисципліни у системі вищої школи;

- вироблення умінь організовувати основні форми навчання у вищій школі, застосовувати сучасні технології й методики навчання;

- формування умінь професійного та педагогічного спілкування із аудиторією здобувачів вищої освіти;

- формування та розвиток у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти досвіду роботи науково-педагогічного працівника, морально-етичних якостей науково-педагогічного працівника вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби у самоосвіті та самовихованні.

Компетентності згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Знання:

- основних принципів державної політики України в сфері освіти; зв'язків між розвитком, навчанням і вихованням як основи організації ефективного освітнього процесу;
- традиційних та інноваційних педагогічних технологій; особливостей та етапів творчого процесу, механізмів реалізації інноваційних ідей для забезпечення якості освіти;
- суті, способів організації наукової діяльності, важливості впровадження наукових розробок в освітній процес;
- сучасних вимог суспільства до професії педагога, сучасних досягнень у сфері психолого-педагогічної науки, основних теорій, принципів, методів, понять у навчанні та професійній діяльності; потреби реалізації системи безперервного навчання впродовж життя;
- загальнолюдських цінностей, розуміння аксіології етнічних особливостей як основи професійної діяльності.

Уміння

- відстоювати власну громадянську позицію;
- генерувати нові ідеї, використовувати оригінальні рішення, передбачати їх ефективність і результативність; оцінювати доцільність та впроваджувати в освітній процес надбання культури різних народів;
- володіти способами розробки освітніх проєктів та їх впровадження в роботу зі студентами; проєктувати шляхи вдосконалення освітнього процесу, діагностувати його ефективність;
- здійснювати відбір наукових розробок в сфері дошкільної освіти, аналізувати та оцінювати його, застосовувати в практичній діяльності здобутки сучасних науковців та педагогів-практиків;
- використовувати широкий спектр форм, засобів, методів самоосвіти і самовдосконалення; проєктувати подальше особистісне зростання, володіти технологіями самовдосконалення.

Комунікація

- налагоджувати взаємодію, створювати модель демократичних стосунків, спілкуватися та співпрацювати на засадах взаємоповаги та взаємопартнерства;
- залучати до інноваційної діяльності однодумців, обговорювати креативні ідеї та можливості їх втілення; переконувати учасників освітнього процесу в необхідності брати участь у розробці та впровадженні інноваційних проєктів;
- презентувати результати своїх досліджень у формі доповідей, обмінюватися досвідом, інформувати про власні результати наукового пошуку, висловлювати критичні й об'єктивні судження щодо результатів своєї роботи та роботи колег;
- використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для професійної самоосвіти та особистісного зростання;
- доводити до відома колег і студентів закони, нормативно-правові акти, що регулюють діяльність ЗДО та ЗВО.

Автономія і відповідальність

- усвідомлювати відповідальність за формування світогляду громадян України, значущість формування стратегії співпраці в полікультурному середовищі;

- організовувати науково-дослідницьку діяльність, усвідомлювати необхідність впровадження нових ідей та відповідальність за їх втілення у практику роботи; виявляти самостійність в організації освітнього середовища для реалізації наукових розробок та проведення власного наукового дослідження;

- відповідально ставитися до добору навчально-методичних матеріалів, оволодіння сучасними техніками педагогічної взаємодії, забезпечувати підвищення рівня психолого-педагогічної компетентності учасників освітнього процесу

- сприяти забезпеченню психологічного здоров'я учасників освітнього процесу, відповідально ставитися до організації безпечного освітнього середовища в рамках нормативно-правового регулювання;

- відповідально ставитися до професійного розвитку та саморозвитку, прагнути до подальшого навчання з високим рівнем автономності; проєктувати подальше особистісне зростання, володіти технологіями самовдосконалення, проявляти творчість, активність, прагнути досягнення успіху на ринку праці.

Звітні документи педагогічної практики

Наприкінці практики здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти подають:

1. Щоденник педагогічної практики, який містить:
  - а) календарний графік проходження практики;
  - б) робочі записи, зроблені під час проходження педагогічної практики;
  - в) відгук про роботу практиканта, аналіз проведеного семінарського (практичного) заняття та оцінка практики керівником магістерської роботи (або в окремих випадках: відгук науково-педагогічного працівника, під керівництвом якого магістрант проводив семінарське заняття; відгук керівника магістерської роботи);
  - г) відгук про роботу практиканта та оцінка практики керівником педагогічної практики.
2. Конспект лекційного заняття, презентація Microsoft Power Point, розроблені тести до теми заняття.
3. Конспект проведеного залікового семінарського (практичного) заняття, та дидактичні матеріали до залікового заняття.
4. Аналіз (рецензія) відвіданого лекційного заняття.
5. Аналіз (рецензія) відвіданого семінарського (практичного) заняття.
6. Заліковий лист результатів педагогічної практики.
7. Письмовий звіт (у довільній формі), у якому вказано види виконаної роботи, висловлено побажання і пропозиції щодо покращення змісту й організації педагогічної практики та умов її проведення.

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Метою виробничої практики в закладах дошкільної освіти є ознайомлення здобувачів із системою управління дошкільною освітою на рівні закладів дошкільної освіти, формування в них управлінської компетентності майбутніх керівників закладів дошкільної освіти, організаторів освітнього процесу в ЗДО, забезпечення його функціонування, що відповідає змістовим характеристикам кваліфікації після завершення навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Відповідно до освітньої програми практика забезпечує розвиток інтегральної, загальних (КЗ 1, КЗ 5, КЗ 6) та фахових компетентностей (КС 1, КС 2, КС 3, КС 4, КС 6, КС 7, КС 8, КС 9, КС 10). Передбачено отримання таких програмних результатів: ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13.

Основні завдання практики:

- ознайомлення та вивчення змісту діяльності директора закладу дошкільної освіти, аналіз його управлінських функцій;
- здійснення аспектного аналізу якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, підготовка рекомендацій з удосконалення освітньої діяльності закладу дошкільної освіти з позиції реалізації управлінської діяльності;
- ознайомлення та вивчення роботи методиста закладу дошкільної освіти, аналіз змісту та напрямків його діяльності.

Компетентності згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Знання:

- основних принципів державної політики України у сфері освіти; стану, потреб і тенденцій розвитку дошкільної освіти; законодавчої бази, принципів, завдань і змісту адміністративної, методичної, проєктної, освітньої діяльності в ЗДО, його потенційних ресурсів;
- сучасних концепцій, програм, змісту, методів, форм, засобів організації освітнього процесу в ЗДО, особливостей, інструментарію та технологій його психолого-педагогічного та методичного супроводу з урахуванням вікових характеристик розвитку дітей дошкільного віку та дітей з особливими освітніми потребами;
- джерел фінансування, кошторису доходів та видатків як основного планово-фінансового документу, принципи фінансування, показники та контрольні цифри для складання кошторису; правил ведення та зберігання фінансової документації;
- соціально-психологічних підходів до взаємодії ЗДО з різними соціальними інституціями, партнерської взаємодії з батьками, змісту і форм просвітницької роботи серед громадськості;
- сучасних вимог до професії педагога та рівня власної професійної компетентності;

- необхідності роботи в команді для створення доброзичливої атмосфери та дружніх взаємин у колективі, а також загальнолюдських цінностей, розуміння аксіології етнічних особливостей як основи професійної діяльності.

Уміння

- відстоювати власну громадянську позицію; оцінювати доцільність та впроваджувати в освітній процес надбання культури різних народів;

- вибудовувати алгоритм ефективної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу та планувати стратегію розвитку колективу;

- реалізовувати завдання сучасних концепцій та програм дошкільної освіти, надавати допомогу вихователям щодо вибору методик діагностування досягнень у розвитку дітей з різних розділів програм навчання та виховання;

- застосовувати в практичній діяльності здобутки сучасних науковців (вітчизняних і зарубіжних) та педагогів-практиків; аналізувати й оцінювати актуальність дібраного матеріалу;

- планувати та координувати фінансово-господарську діяльність ЗДО;

- здійснювати відбір наукових розробок у галузі дошкільної та інклюзивної освіти та вміло адаптувати їх в освітньому середовищі для підвищення інтересу вихователів, батьків, громадськості;

- організовувати співпрацю з органами місцевого самоврядування, з науковими, соціальними, медичними та іншими установами та працівниками;

- планувати роботу ЗДО, опираючись на державні нормативно-правові документи; застосовувати різні форми управлінської діяльності, дотримуючись професійної етики;

- аналізувати управлінські завдання, робити висновки про потенційні ресурси закладу дошкільної освіти.

Комунікація

- створювати педагогічний соціум у різних типах ЗДО; налагоджувати соціальну взаємодію з суб'єктами освітнього процесу; ініціювати і розвивати партнерські відносини з батьками, соціальними, громадськими, професійними інституціями; виявляти педагогічний такт і повагу, спілкуватися і співпрацювати на засадах взаємоповаги;

- використовувати засоби комунікації для мотивування педагогів; організовувати спільну діяльність для обміну досвідом; інформувати колег та співробітників про власні результати пошуку шляхів підвищення рівня розвитку дітей; висловлювати критичні й об'єктивні судження щодо результатів своєї роботи та просвітницької діяльності колег;

- здійснювати ділове спілкування з різними категоріями працівників, відповідальних у ЗДО за виконання фінансово-господарської діяльності; доводити до відома працівників та обговорювати зміст законів, нормативно-правових актів, що регулюють діяльність закладів дошкільної освіти;

- використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології для професійної самоосвіти та особистісного зростання;

- обговорювати питання стратегії розвитку ЗДО.

Автономія і відповідальність

- брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства України;
- відповідально ставитися до прийняття колективних рішень аргументовано пропонувати й відстоювати власні ідеї; усвідомлювати значущість формування стратегії співпраці в полікультурному середовищі;
- брати відповідальність за якість і результативність освітнього процесу в закладі дошкільної освіти; відповідально ставитись до добору матеріалів методичного супроводу освітньої діяльності;
- нести відповідальність за функціонування ЗДО як осередку культури, здатного до організації безпечної життєдіяльності дітей в рамках нормативно-правового регулювання; створювати комфортне освітнє середовище;
- спрямовувати необхідну інформацію на підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості; розширювати повноваження батьків у роботі закладу дошкільної освіти;
- дотримуватись фінансової дисципліни, норм планування і термінів фінансової звітності;
- підвищувати свій інтелектуальний рівень у сфері професійних інтересів; проектувати подальше особистісне зростання, володіти технологіями самовдосконалення, виявляти творчість, активність;
- відповідально ставитися до аналізу діяльності ЗДО та проектування стратегії його розвитку.

Звітні документи виробничої практики в закладах дошкільної освіти.

Наприкінці практики здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти подають:

1. Щоденник виробничої практики в закладах дошкільної освіти, який містить:
  - а) календарний графік проходження практики;
  - б) робочі записи, зроблені під час проходження виробничої практики;
  - в) відгук-оцінку роботи практиканта науковим керівником кваліфікаційної роботи;
  - г) відгук керівника виробничої практики в закладах дошкільної освіти.
2. Документація, що засвідчує виконання таких завдань:
  - а) аналіз змісту роботи директора закладу дошкільної освіти;
  - б) звіт про проведення аналізу якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти;
  - в) аналіз змісту роботи методиста закладу дошкільної освіти.
3. Заліковий лист результатів виробничої практики в закладах дошкільної освіти.
4. Характеристику на практиканта з оцінкою директора закладу дошкільної освіти;
5. Письмовий звіт (у довільній формі), у якому вказано види виконаної роботи, висловлено побажання і пропозиції щодо покращення змісту та

організації виробничої практики в закладах дошкільної освіти та умов її проведення.

3. БАЗИ ПРАКТИКИ

Здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Дошкільна освіта» проходять практику на відповідних базах з урахуванням їх спроможності забезпечити виконання завдань програми кожного виду практики.

Визначення відповідності баз практики вимогам підготовки фахівців здійснює кафедра початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної освіти Університету, яка забезпечує підготовку майбутніх фахівців за ОПП Дошкільна освіта. Університет завчасно укладає Угоду про співпрацю між Управлінням освіти Департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради та Львівським національним університетом імені Івана Франка. Договірні сторони погоджують термін дії угоди та формують перелік баз практики.

Кожний здобувач вищої освіти може самостійно обрати місце проходження педагогічної практики та виробничої практики в закладах дошкільної освіти. Якщо здобувач вищої освіти самостійно обирає базу практики, то він зобов'язаний за два місяці до її початку принести лист-дозвіл та угоду від закладу освіти на проходження практики та подати на кафедру для погодження.

Педагогічна практика проходить на базі кафедри Університету, за якою закріплені здобувачі, або в окремих випадках в інших підрозділах (наприклад, коледжі). Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання можуть проходити практику за місцем проживання, якщо це заклад освіти відповідного профілю.

Виробнича практика в закладах дошкільної освіти проводиться у різних типах закладів дошкільної освіти різних форм власності.

Основні вимоги до баз практик:

- відповідність закладу освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта ОПП підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- наявність кваліфікованого персоналу, який може забезпечити фахове керівництво практикою здобувачів освіти;
- наявність умов для проходження практики, робочих місць., безпечних умов праці, доступу до фахівців, документів, інформаційних ресурсів.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Загальне керівництво, організацію та контроль за практикою забезпечує декан факультету педагогічної освіти.

Організацію практики, контроль за її проведенням забезпечує завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти і науково-педагогічний працівник, відповідальний за практику відповідно до Наказу ректора про проходження практики.

Навчально-методичне керівництво і контроль за виконанням програми проходження практики забезпечують науково-педагогічні працівники кафедри початкової та дошкільної освіти – керівники практики.

Організацію практики за індивідуальним планом її повторного проходження у випадках передбачених Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка забезпечує завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти і науково-педагогічний працівник відповідальний за практику відповідно до Наказу ректора про проходження практики.

Кафедра початкової та дошкільної освіти:

- визначає бази практики та ініціює підписання договорів про співпрацю;
- визначає відповідність баз практики вимогам підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дошкільна освіта»;

- обирає бази практики і скерує здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти для проходження практик;

- забезпечує заміну баз практики (за місяць до початку практики), які не можуть прийняти або не мають змоги забезпечити виконання завдань практики;

- за місяць до початку практики готує проекти наказів про скерування здобувачів вищої освіти на практику;

- проводить інструктаж за участю здобувачів вищої освіти, керівників практики і представників деканату про порядок проходження практики, надає відповідну документацію (скерування на практику, програму практики, індивідуальні завдання тощо);

- формує методичне забезпечення практики здобувачів вищої освіти, розробляє та вдосконалює програми практик відповідно до вимог стандартів вищої освіти;

- за потреби узгоджує програму практики з керівництвом закладів освіти, що є базами практики;

- добирає керівників практики від кафедри;

- створює комісії для захисту практики та графік їх засідань;

- організовує захист звітів здобувачів вищої освіти про практику в комісіях;

- розглядає питання проходження практики й підсумки атестації здобувачів вищої освіти за результатами проходження практики на засіданні кафедри.

Декан факультету педагогічної освіти:

- контролює вибір баз практики кафедрою початкової та дошкільної освіти;

- узгоджує накази про скерування здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Дошкільна освіта» на практику;

- бере участь в організації інструктивних зборів із здобувачами вищої освіти, яких скерують для проходження практики;

- здійснює контроль за скеруванням здобувачів вищої освіти на практику та своєчасним їх прибуттям на бази практики;

- контролює роботу кафедри початкової та дошкільної освіти на основі моніторингу проходження практики здобувачами вищої освіти;
- контролює організацію й проведення захисту практик на кафедрі початкової та дошкільної освіти;
- аналізує методичне забезпечення практики;
- аналізує якість проходження здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Дошкільна освіта» практики та її захист;
- вносить пропозиції щодо змісту програми практики, термінів її проведення.

Керівник практики від кафедри початкової та дошкільної освіти:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед скеруванням здобувачів вищої освіти на практику: інструктаж із техніки безпеки, правила поведінки в закладах освіти, надає здобувачам необхідні документи (програму та щоденник практики, скерування на практику, індивідуальні завдання тощо);
- повідомляє здобувачів вищої освіти про форми звітності, затверджені кафедрою;
- здійснює контроль за своєчасним прибуттям здобувачів вищої освіти на бази практики;
- разом з керівником на місцях проходження практики забезпечує належне виконання програми, спостерігає за професійним становленням здобувача вищої освіти;
- контролює забезпечення належних умов праці здобувачів вищої освіти, виконання ними внутрішнього трудового розпорядку;
- здійснює навчально-методичне керівництво і контроль за виконанням програми практики;
- у складі комісії приймає звіти здобувачів вищої освіти про практику;
- подає завідувачеві кафедри звіт про проходження практики здобувачами вищої освіти із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення її організації.

Керівник практики від бази практики:

- здійснює безпосереднє керівництво практикою;
- забезпечує проведення обов'язкового інструктажу з охорони праці (загального та на робочому місці), ознайомлює здобувачів вищої освіти із правилами внутрішнього розпорядку;
- забезпечує необхідні умови для проходження практики здобувачами вищої освіти відповідно до змісту програми;
- разом із керівником практики від кафедри початкової та дошкільної освіти організовує й контролює виконання здобувачем вищої освіти програми і дотримання графіка проходження практики;
- здійснює контроль за виконанням здобувачами вищої освіти усіх завдань передбачених програмою практики;
- повідомляє керівника практики від кафедри початкової та дошкільної освіти або безпосередньо завідувача кафедри про виявлені порушення трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку;
- контролює підготовку звітів здобувачами вищої освіти;

- після закінчення практики складає характеристику кожного здобувача вищої освіти на основі підготовленого студентом звіту.

Здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дошкільна освіта», що проходить практику, зобов'язаний:

- до початку практики пройти медичний огляд (за потреби) та інструктаж з охорони праці та техніки безпеки, питань проходження практики, отримати від керівника практики з кафедри початкової та дошкільної освіти методичні вказівки, програму проходження практики, індивідуальне завдання, скерування на практику, консультації щодо оформлення усіх необхідних документів;

- своєчасно прибути на базу практики;

- дотримуватись правил охорони праці й техніки безпеки;

- ознайомитись із правилами внутрішнього розпорядку закладу освіти та іншими нормативними документами, які регламентують роботу працівника, і суворо їх дотримуватись;

- разом із керівником від бази практики скласти календарний план відповідно до програми проходження практики з урахуванням специфіки і конкретних умов закладу освіти;

- у повному обсязі виконувати усі завдання, передбачені програмою практики, а також індивідуальні завдання керівників від кафедри та від бази практики;

- максимально використовувати усі можливості бази практики;

- заповнювати належним чином документацію щодо проходження практики та забезпечувати її доступність для перевірки;

- своєчасно підготувати звіт про виконання програми практики та індивідуальних завдань;

- згідно з розкладом роботи комісії вчасно представити результати проходження практики.

Здобувач вищої освіти несе відповідальність за виконану роботу під час проходження практики.

Особливості організації видів практик, навчально-методичне забезпечення, зміст завдань практики, критерії оцінювання, додаткові зразки документації деталізуються у Робочих програмах практик та навчально-методичних матеріалах до них, які розглядаються та затверджуються на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Форми звітності й оцінювання знань визначають Робочі програми практики відповідно до її виду.

Після закінчення терміну практики здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Дошкільна освіта» звітують про виконання програми практики та індивідуальних завдань.

Звіт оформляють відповідно до вимог, встановлених кафедрою початкової та дошкільної освіти. Звіт має містити інформацію про конкретну

роботу, яку здобувач вищої освіти виконав за період практики, короткий опис діяльності закладу освіти, що є базою практики, висновки, пропозиції тощо.

Звіт практики здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Дошкільна освіта» представляє перед комісією, призначеною кафедрою.

Термін подання звіту та представлення матеріалів за результатами проходження практики визначається у наказі, який регламентує графік проходження практики.

Формою звітності за практику є диференційований залік у 100-бальній системі оцінювання з переведенням у національну шкалу оцінювання. Оцінку за практику виставляють у відомість обліку успішності.

Критерії оцінювання кожного виду практики конкретизовано в Робочих програмах.

Оцінку за практику враховують при призначенні стипендії та визначенні рейтингу кожного здобувача освіти.

6. ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ ЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ

Для поглиблення теоретичних знань і практичних навичок кращі здобувачі вищої освіти Університету можуть бути скеровані для проходження педагогічної практики та виробничої практики в закладах дошкільної освіти за межі України. Проходження практик за межами України також може бути зумовлено непередбачуваними обставинами (стихійні лиха, воєнні дії, епідеміологічні обставини тощо).

Групи для проходження практики за межами України формують відповідно до укладених угод із закладами освіти та організаціями інших країн, де може бути забезпечено реалізацію мети та завдань практик. Відповідальність за якісне формування груп покладено на декана факультету педагогічної освіти і завідувача кафедри початкової та дошкільної освіти.

Програму проходження практики за межами України готують науково-педагогічні працівники кафедри початкової та дошкільної освіти.

Після повернення в Україну здобувачі вищої освіти зобов'язані представити звіт та матеріали проходження практики на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти.

7. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ

Витрати на організацію практики здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дошкільна освіта» є складовою частиною загальних витрат на підготовку фахівців.

Норми часу на керівництво практиками визначено Нормами часу для розрахунку навантаження науково-педагогічних і педагогічних працівників.

Під час практики у період роботи на робочих місцях і посадах із виплатою заробітної плати за здобувачами вищої освіти зберігають право на отримання стипендії за результатами підсумкового контролю відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України.